

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2025

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea Acordului de grant dintre Republica Moldova, Întreprinderea de Stat „Moldelectrica” și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru realizarea proiectului „Interconectarea rețelelor de energie electrică dintre Republica Moldova și România, Faza II”, semnat la Chișinău la 6 februarie 2025

În temeiul art. 14 alin. (2) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Președintelui Republicii Moldova spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de grant dintre Republica Moldova, Întreprinderea de Stat „Moldelectrica” și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru realizarea proiectului „Interconectarea rețelelor de energie electrică dintre Republica Moldova și România, Faza II”, semnat la Chișinău la 6 februarie 2025.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe

Mihail POPȘOI

Ministrul energiei

Dorin Junghietu

Ministrul finanțelor

Victoria Belous

LEGE
pentru ratificarea Acordului de grant dintre Republica Moldova,
Întreprinderea de Stat „Moldelectrica” și Banca Europeană
pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru realizarea proiectului
„Interconectarea rețelelor de energie electrică dintre Republica Moldova
și România, Faza II”, semnat la Chișinău la 6 februarie 2025

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Acordul de grant dintre Republica Moldova, Întreprinderea de Stat „Moldelectrica” și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru realizarea proiectului „Interconectarea rețelelor de energie electrică dintre Republica Moldova și România, Faza II”, semnat la Chișinău la 6 februarie 2025.

Art. 2. – Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Acordului nominalizat.

Art. 3. – Ministerul Justiției va întocmi și va remite Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare, prin canale diplomatice, opinia legală privind Acordul menționat.

Art. 4. – Ministerul Afacerilor Externe va notifica Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare ratificarea Acordului numit.

Art. 5. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Argumentarea necesității pentru ratificarea Acordului de grant dintre Republica Moldova, Întreprinderea de Stat „Moldelectrica” și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru realizarea proiectului „Interconectarea rețelelor de energie electrică dintre Republica Moldova și România, Faza II”, semnat la Chișinău la 6 februarie 2025

A. Descrierea tratatului

1. Informații generale:

Părțile la Acordul de grant care se propune spre ratificare sunt Republica Moldova, Întreprinderea de Stat „Moldelectrica” și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

Acordul de grant este un tratat la nivel interstatal, fiind încheiat între Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Republica Moldova .

Acordul de grant menționat este structurat în opt articole, formate din secțiuni, la care sunt atașate două anexe și două tabele.

2. Informații privind conținutul tratatului:

Acordul de grant ce urmează a fi ratificat între Republica Moldova, ÎS „Moldelectrica” și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare întru realizarea Proiectului „Interconectarea rețelelor de energie electrică dintre Republica Moldova și România, Faza II”, a fost elaborat de către Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, la solicitarea Guvernului Republicii Moldova, pentru asigurarea construcției, echipării și punerii în funcțiune a unei noi interconexiuni dintre Republica Moldova și România, și care constă într-o linie electrică aeriană (LEA) de transport energiei electrice cu tensiunea de 400 kV care va interconecta municipiul Bălți și municipiul Suceava din România (în continuare - LEA 400 kV Bălți-Suceava), inclusiv care va include și reconstrucția stației electrice Bălți 400 kV.

Totodată, o componentă a finanțării va fi alocată și pentru reabilitarea unor segmente a rețelelor electrice de transport a de pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv prin înlocuirea elementelor de comutație și protecție precum și a transformatoarelor din stațiile electrice.

Prin urmare, Acordul grant are drept scop contractarea unei asistențe financiare nerambursabile în valoare de 15 400 000 Euro, ceea ce reprezintă o cofinanțare a Proiectului în cuantum de 20%, restul sumei - 30 800 000 Euro (40%) a fost contractată prin intermediu Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare în baza unui Acord de Împrumut ratificat prin Legea nr. 104/2024, iar 30 800 000 Euro (40%) a fost realocată de către Banca Europeană de Investiții. Valoarea totală a proiectului fiind de 77 000 000 Euro.

Acordul de grant supus ratificării are drept obiect stabilirea condițiilor financiare de alocare, valorificare a Acordului de Grant, inclusiv conține prevederi privind data disponibilității mijloacelor financiare, responsabilitatea părților, condițiile de intrare în vigoare și de modificare a Acordului.

Conform prevederilor Acordului, termenul de realizare a lucrărilor este Decembrie 2027, iar ultima dată a disponibilității surselor de finanțare disponibile este 30 noiembrie 2029.

Acordul de grant conține prevederi privind amendarea/modificarea, care poate fi făcută la solicitarea părților, cu ulterioara încheiere a amendamentelor în cazul acceptului reciproc de modificare, încetare sau prelungire a valabilității Acordului respectiv, cu ulterioară modificare și ratificare a amendamentului, conform procedurilor interne și comunicarea opiniei legale privind respectarea procedurilor interne.

În acest context, conform prevederilor art. 5 din Acordul de grant și a Termenilor și Condițiilor Standard, acesta poate fi suspendat/anulat sau declarat neefectiv în cazul neîndeplinirii de către părți a obligațiilor care le revin în temeiul Acordului de grant.

B. Analiza de impact

Aspectul politic, cultural și social: Acordul de grant nu contravine politicii interne și externe promovate de Republica Moldova.

Realizarea acestui proiect investițional va contribui la consolidarea sistemului energetic european/extinderea pieței de energie europene cât și la îndeplinirea următoarelor obiective specifice ce se referă la crearea premiselor necesare dezvoltării producției de energie electrică din surse regenerabile din ambele state, prin dezvoltarea infrastructurii energetice necesare integrării energiei regenerabile în sistemele energetice naționale, extinderea pieței energiei electrice la nivelul uniunii europene (UE) și reducerea congestiilor în infrastructura energetică, printr-o flexibilitate și o sustenabilitate mai ridicată a celor două sisteme electroenergetice, cât și creșterea siguranței alimentării cu energie electrică prin creșterea interoperabilității sistemelor electroenergetice.

Aspectul economic și de mediu: Resursele financiare care urmează a fi acordate sunt destinate pentru cofinanțarea lucrărilor liniei electrice aeriene de interconexiune 400 kV Bălți-Suceava, precum și reabilitarea rețelelor de transport a energiei electrice de pe teritoriul Republicii Moldova.

Toate lucrările realizate din sursele Acordului de grant urmează a fi executate în baza studiului de fezabilitate realizat în anul 2023 și care demonstrează eficiența economică a proiectului. Este de menționat că în cadrul studiului de fezabilitate au fost identificate o multitudine de beneficii privind construcția unei noi interconexiuni cu România și în special construcția LEA 400 kV Bălți-Suceava și extinderea stației electrice Bălți 400 kV.

Proiectul liniei electrice care pe teritoriul Republicii Moldova are o lungime de 58 km și urmează a fi implementat de ÎS „Moldelectrica, care la moment este în proces de elaborare a documentației pentru lansarea licitației pentru proiectarea și executarea lucrărilor de construcție.

Suplimentar, o parte din sursele financiare urmează a fi destinate investițiilor operatorului sistemului de transport al energiei electrice pentru reconstrucția și modernizarea echipamentului de comutare din stațiile electrice, schimbarea transformatoarelor și autotransformatoarelor, ce reprezintă echipamente cu un cost ridicat. Conform proiectului urmează a fi reabilitate/modernizate cca. 200 stații electrice și înlocuite 10 transformatoare de putere 110 kV.

Implementarea acestui proiect va permite în prim plan creșterea unui nivel sporit de securitate energetică a țării, impulsivarea dezvoltării sectoarelor economiei prin oferirea serviciilor de alimentare cu energie electrică în condiții de fiabilitate sporită pentru toată Republica, cu respectarea unor indicatori de calitate cu caracter ascendent.

Totodată, urmare a realizării proiectului investițional se va majora gradul de flexibilitate a sistemului electroenergetic, ceea ce va permite integrarea unor capacități suplimentare de generare a energiei din surse regenerabile cu regim de funcționare intermitent.

În contextul celor menționate supra Acordul va avea impact pozitiv asupra cetățenilor și în special asupra mediului de afaceri.

De asemenea este de menționat că realizarea acestui proiect investițional este parte a Planului de creștere pentru Republica Moldova, precum și este o condiționalitate a suportului financiar acordat de Uniunea Europeană, menționată în scrisoarea de intenție semnată la data de 4 februarie 2025.

Aspectul normativ: Acordul în cauză este compatibil cu Constituția Republicii Moldova și cadrul normativ național, instrumentele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Aspectul financiar: Suma grantului este de 15 400 000 Euro. Mijloacele financiare vor fi utilizate pentru cofinanțarea lucrărilor liniei electrice aeriene de interconexiune 400 kV Bălți-Suceava, precum și reabilitarea rețelelor de transport a energiei electrice de pe teritoriul Republicii Moldova.

Conform Acordului suma minimă de debursare este de 500 000 Euro, iar ultima dată de disponibilitate pentru finanțarea prin Grant este 30 noiembrie 2029, cu excepția cazului în care Banca este de acord cu o dată ulterioară și notifică cu privire la o astfel de prelungire în scris.

Cu referire la efectuarea plăților, de menționat că, sumele care urmează să fie plătite de Bancă în temeiul Acordului de grant vor fi plătite direct în contul Contractantului.

Entitatea de proiect va ține registre și conturi separate cu privire la finanțarea prin mijloacele financiare puse la dispoziție prin Acordul de grant.

Aspectul instituțional și organizatoric: În vederea realizării prevederilor prezentului Acord, nu este necesară înființarea structurilor noi sau modificarea celor existente. Instituția națională responsabilă de implementarea prevederilor Acordului de grant este reprezentată de către unitatea de implementare înființată în cadrul ÎS „Moldelectrica”, care totodată va fi responsabilă de prezentarea rapoartelor privind implementarea proiectului.

Aspectul temporar: Acordul de grant menționat mai sus, va intra în vigoare după ratificarea de către Parlamentul Republicii Moldova și îndeplinirea tuturor condițiilor pentru intrarea în vigoare specificate la art. 7 din Acordul de grant.

C. Analiza oportunității ratificării

Acordul de grant a fost semnat cu respectarea procedurii prevăzute de Legea nr. 595/1999 cu privire la tratatele internaționale ale Republicii Moldova, precum și a Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015.

Acordul de grant a fost semnat la Chișinău, la 06 februarie 2025, în 6 exemplare în limba engleză.

Acordul de grant urmează a fi ratificat de Parlamentul Republicii Moldova, Acordul urmând a fi declarat efectiv după îndeplinirea condițiilor pentru intrarea în vigoare, inclusiv după emiterea de către Ministerul Justiției a opiniei legale.

În concluzie, ținând cont de importanța pentru Republica Moldova a obținerii finanțării din partea partenerilor de dezvoltare în vederea realizării proiectului de infrastructură pentru majorarea gradului de interconexiune, considerăm judicioasă ratificarea Acordului de grant dintre Republica Moldova, Întreprinderea de Stat „Moldelectrica” și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru realizarea proiectului „Interconectarea rețelelor de energie electrică dintre Republica Moldova și România, Faza II”, semnat la Chișinău la 6 februarie 2025.

Secretar de Stat

/semnat electronic/

Constantin BOROSAN